C.N.S.A.S.
DIRECȚIA ARHIVĂ CENTRALĂ

Loc Bucureşti
Str. Lăcătuşului. 5
Data: 10.04.1974

STRICT-SECRET

23

Intrare cu înş. Secretar 1108/F.N.I=S
Primit 108 = B.V.

INTRARE
Nr. 001398
Ziua 10 Luna 04 1974

= NOTĂ EXTRASĂ =

~~OBIECTIV SCHIMELUŞ~~

-S- Pe la mijlocul lunii martie, a fost un spectacol susţinut pe scena Palatului Filarmonicii din Tg-Mureş. Un spectacol intitulat „Floarea cornului". Cu două zile înainte a venit organizatorul lor de spectacol Iuş-SAVOR, care a vizitat în primul rând şcoala şi stabilit-se în primul rând pe participarea elevilor. În a doilea rând mobilizarea părinţilor de naţionalitate maghiară să participe la acest spectacol. I s-a spus timis cinstea ce şi se acordă din clasă în clasă. S-a sunat deja de ieşire şi l-am condus în curtea II-a B. Acolo le-a explicat că nu în un spectacol pentru şi că pe unde a fost a cerut ca tinerii maghiari liceeni să participe sunt în semnul actiunii şi că dacă că nu participe şi că nu facă şi propagandă ca şi părinţii şi cunoştinţele lor! Toată acea minciună.
După aceea a fost una foarte interesantă. Pe unul l-a explicat în felul următor: „Natural că trebuie să fie în program şi jocuri şi dansuri româneşti, că aşa trebuie şi voi înţelegeţi acest lucru. Şi mai sunteţi obligaţi să învăţaţi unele noţiuni în limba română. Iar şi

C.N.S.A.S. DIRECȚIA ARHIVĂ CENTRALĂ

cum este în viață. Trei la sută cu vioară, dar foarte a văzut de pe foaie și este mulțumit. Foarte îl place. Dar doară un-l jotți știa îl dorești bunuș, copia și cumi și mămîni nimai că este bine. Așa la finiști și spectacolul

Mai târziu ceiași recomandare a repetat-o și în direcția cu profesorii aflați în țară - COVACI - VORGO - BERTHA STILLERY BIHARY și mai târziu a venit și HORVATH, care de altfel la început și la deus a spus că "spectacolul e mixt, nu vă dați cu el considerați că este reușit".

La spectacol au fost datul de mulți, sala a fost plină. Spectacolul a fost de un bun nivel artistic, prezentînd aproape 50%. Jocul românesc și cu deus german.

M-a impresionat faptul, că timpul cadrelor didactice au fost foarte puțini, doară cu fost 5. Fiica mea mai mare cum spus acest lucru și lui HORVATH că în primul rînd mi-a dorit să fiu acolo, pentru copiii simpli acest lucru, cînd spui cum față cunoștință. El a fost mulțumit de acest și a spus că este este deja o bucată mare și că nu prea știm cu ce ne mănînce elevilor. Mai spune că sînt foarte mulți magiari, care se țin magiari și se luat cu ei de cămașă în piept, dar cînd i vorbesc să-și bage mîna și în buzunar pentru a scoate, nu mai și acest lucru este foarte deseres. Și spune că mulți tineri să fie acolo.

-B- A vorbit pe cinema?

-S- A vorbit la general.

Am discutat cu el punctele care mi-au plăcut mult în program. Și el mi-a spus că a auzit o melodie de COSAY - ZOLTAN "la Festival" la București, prezentat de un ansamblu maghiar și că de bună a fost și s-a mirat că nu a putut prezenta de exemplu. Despre Ion TRAȘCĂ. Foarte bucuros i le-am spus eu. De spectacol dar în pauză a discutat și cu conducătorul ansamblului nu a spus cine sînt. Toată în atmosfera bună,

C.N.S.A.S.
DIRECȚIA ARHIVĂ CENTRALĂ

pe lîngă toate își vorbi și altul în numele ăla conducerea P.C.R. Dîm Tg- Mureș tov. BANC le-a interzis prezentarea pentru repetiții. A spus cît de cîndva este și cît de mult este ca să intervină ea, este bucuria scriitorul în numele regiunii. Președintele a spus că și acolo este multe tov. BANC și la noi este un tov. ... -- Atît spuse ea ce un oarecare însemnă, ca tov. BIS este un fel de fel de tov. Apoi a spus că intervenția ăsta este o lipsă de cultură, a vrut, că joacă mult prezintă cu conținut revoluționar a unui program, că sînt mai multe piese în limba română.

- Așa cum am stabilit, am fost cu cercul foto de la casa de cultură ca să fotografiem echipa de teatru. Eram deja la sfîrșitul repetiției. În primul rînd HORVATH și BIHORY au fost foarte amabili, ne-au spus pe cei care am venit deja să ne plece fiecare o serie de fotografii în timpul unei repetiții. În tot acest timp nu am putut discuta în clasă de repetiția propriu-zisă. Au fost destul de mulți, toată echipa a fost să fie la cercul foto, înșiră vreo 6-7. A fost vorba să FOTHO înmulțească ca în săptămîna ăsta să facem pozele.

- La această toată lumea este veselă, la fel și HORVATH. Discutînd tatăl despre problemele fotografiei, i-am corectat greșelile. Cam ca în fiecare a 2-3 zi la cercul foto.

- B- E bine ca conducerea asta permanent de care noi avem nevoie să se mențină.

- I- Tocmai ăsta caut. Am nevoie de el, am nevoie de sfatul lui. La anumite probleme îl ajut și eu.

- B- În legătură cu HORVATH este problema de a realiza în continuare ceea ce ne-am propus, anume crearea unor relații apropiate și indispensabile între noi. Și el. El să fie disponibil, ca doar un fiecare zi, măcar o dată zi să discute cu noi. Dar nu o discuție care să privească interesele lui noi, sau să pierdem cam curios. Astfel

C.N.S.A.S.
DIRECȚIA ARHIVĂ CENTRALĂ

mare afară unele conjuncturi favorabile care ne fac să ne realizăm unele lucruri care nu-i le le propunem. Așa cum cu fotografierea celulei de textură ați realizat un contact cu ea.

De exemplu, tot în relațiile cu HORVATH, atunci când aveți vizitatori, cum a fost cu spectacolul, trebuie să fiți cu ei participați în jocul lui. În fond, o cunoaște ceea ce un bun de cultură, ceea ce el este pozitiv este exact ceea ce el a spus lui SANDOR în exemplul cu mâncarea. Se pare că și ei sunt preocupați de unele idei care nu sunt la locul lor în activitățile din afară culturale. Aceasta este un lucru foarte rău și cu atât mai periculos cu cât vine de la unele intelectuali și care-i dau lecții de ce să facă.

-S- Eu nu sunt curios, nu vin la el cu întrebări, doar când le invită poezii și discuția în mod natural decurge în această direcție.

-B- Se pare că în ultimul timp cu cât curiș activitatea este din ce în ce mai. Încă el face și mâine ca el face azi, de a lega contacte cu curiși cunoscuți de cultură din curiș orașe și face într-un curiș scop și noi știm care este scopul. Încă ar trebui pentru în fiecare seară, în cafenea ca și în seară ace, atât de bine să fim mult mai atenți ca să le descifrăm.
El are ce de limba maghiară nu?

-S- Da.
-B- De literatură maghiară?
-S- Da.
-B- Aceasta ca aceea depinde de el ce idei promovează, dar nu în acest interval.
-S- Intelig.
-B- Este ca treabă cu mâncarea.
-S- Bine, cu mâncarea a fost cam greșeală.
-B- Pus în practică multe chiar ați de greșeală

C.N.S.A.S.
DIRECȚIA ARHIVĂ CENTRALĂ

-5- Aici o precizare, nu a fost în prezența lui HORVATH problema cu mănăstirea, ci înainte de a veni HORVÁTH. 2XX

-3- Aici nu este important să fie HORVÁTH de față. Important este că el este director - adjunct în profesor de limba maghiară. De fapt aici au mai fost niște lucruri, lucruri care le fac separat. Formații care le fost fac cu secția română, dar le fac separat. Activități culturale educative care le fac separat, niște lucruri la care care nu merg bine. Aici sînt o mulțime de aspecte din astea la care noi trebuie să fim atenți și asta în măsura în care avem posibilități, dar indirect prin alte posibilități. Totul este să distingem ce ce nu este bine în activitate.